

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotettavalla lakimuutoksella pantaisiin täytäntöön niin kutsutun virka-apudirektiivin uusiin muutoksiin. Muutos laajentaa EU-maiden välisen automaattisen tietojenvaihdon koskemaan myös niin kutsutun minimiverodirektiivin mukaisia täydennysverotietoja. Virka-apudirektiivin muutoksen tarkoituksena on helpottaa konsernien minimiverosääntelyä johtuvia ilmoitusvelvollisuuksia mahdollistamalla täydennysveron tietoilmoitusten keskitetty ilmoittaminen Euroopan unionin alueella.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset säännökset direktiivimuutoksen edellyttämän jäsenvaltioiden välisen automaattisen tietojenvaihdon mahdollistamiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	4
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö	5
2.1 Virka-apudirektiivi	5
2.2 Tavoitteet	6
2.3 Pääasiallinen sisältö	7
3 Nykytila ja sen arviointi	11
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	12
4.1 Keskeiset ehdotukset	12
4.2 Virka-apudirektiivin mukaisen hallinnollisen yhteistyön tiivistämiseen liittyvät toimenpiteet	12
4.3 Pääasialliset vaikutukset	13
4.3.1 Vaikutuksista yleisesti	13
4.3.2 Vaikutukset verovelvollisille	13
4.3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	13
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	14
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	14
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot	14
6 Lausuntopalaute	14
7 Säännöskohtaiset perustelut	15
8 Voimaantulo	15
9 Toimeenpano ja seuranta	15
10 Suhde muihin esityksiin	15
LAKIEHDOTUS	17
Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta	17
LIITE	19
RINNAKKAISTEKSTI	19
Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta	19

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Esityksen valmisteluun on johtanut kansallista täytäntöönpanoa edellyttävä direktiivi. Neuvosto antoi 14.4.2025 direktiivin (EU) 2025/872, jäljempänä *DAC9-direktiivi*, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, muuttamisesta. Direktiivi julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 6.5.2025, EUVL L 2025/872. Direktiiviä sovelletaan 31.12.2025 alkaen.

DAC9-direktiivi perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 ja 115 artiklaan, joiden mukaan neuvosto antaa yksimielisesti erityisessä lainsäätämismääräyksessä sekä Euroopan parlamenttia ja talous- ja sosiaalikomiteaa kuultuaan säännökset jäsenvaltioiden sääntöjen yhdenmukaistamisesta välillisen verotuksen alalla sekä direktiivejä jäsenvaltioiden sellaisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä, jotka suoraan vaikuttavat sisämarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan.

DAC9-direktiivi liittyy läheisesti minimiverodirektiiviin (direktiivi monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa (EU) 2022/2523)¹, jonka tavoitteena on varmistaa monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuinen vähimmäisverotaso EU:ssa. Direktiivi pohjautuu Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n ja G20-maiden BEPS-projektin osallistavan kehyksen (OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS (IF)) minimiverotyöhön ja noudattaa tarkasti 20.12.2021 julkaistuja GloBE-mallisääntöjä (Global Anti-Base Erosion Model Rules)². Minimiverodirektiivi on saatettu kansallisesti voimaan suurten konsernien vähimmäisverosta annetulla lailla (1308/2023), jäljempänä *minimiverolaki*³.

Minimiverodirektiivin tarkoituksena on varmistaa, että monikansallisia konserneja sekä suuria kotimaisia konserneja verotetaan vähintään minimiverotason mukaisesti riippumatta siitä, missä valtiossa toimintaa harjoitetaan. Sääntöjen soveltamisalaan kuuluvien konsernien on laskettava tosiasiallinen verotaso jokaiselle lainkäyttöalueelle, jossa ne toimivat. Minimiverotaso arvioidaan lainkäyttöaluekohtaisesti ja mikäli tosiasiallinen verotaso on alle 15 prosenttia, täydennysveroa maksetaan 15 prosentin vähimmäistasoon asti. Mahdollinen täydennysvero kannetaan yleensä konsernin ylimmän emoyksikön lainkäyttöalueella, mutta mikäli lainkäyttöalue on ottanut käyttöön ehdot täyttävän kotimaisen täydennysveron säilyttää se ensisijaisen verotusoikeuden lainkäyttöalueellaan.

Minimiverodirektiivin 44 artiklassa säädetään täydennysveron tietoilmoituksen antamisesta, sekä yleisellä tasolla ilmoituksella annettavista tiedoista. Artiklan mukaan täydennysveron tietoilmoitus on lisäksi annettava vakiomallin mukaisesti. Artikla 44 vastaa sisällöltään GloBE-mallisääntöjen 8.1 artiklaa. IF on lisäksi julkaissut tietoilmoittamista koskevan ohjeistuksen ja

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2523>

² <https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/global-minimum-tax/global-anti-base-erosion-model-rules-pillar-two.html>

³ <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/1308>

ilmoituksen vakiomallin (ns. GloBE Information Return, GIR)⁴ sekä tietoilmoitustietojen vaihtamista koskevan mallisopimuksen (Multilateral Competent Authority Agreement on the Exchange of GloBE Information (GIR MCAA))⁵. Minimiverodirektiivi ei sisällä näitä myöhempiä, tarkentavia ilmoittamista koskevia säännöksiä, eikä direktiivissä sinänsä mainittua ilmoituksen vakiomallia. Minimiverodirektiivin 44 artiklan mukaan jokainen konserniyksikkö antaa täydennysveron tietoilmoituksen paikallisesti tai keskitetysti ylimmän emoyksikön tai nimetyn ilmoittavan yksikön toimesta. Minimiverodirektiivin mahdollistamaa keskitettyä ilmoittamista ei kuitenkaan voida toteuttaa ilman riittävää minimiverodirektiivin 44 artiklan 1 b kohdassa tarkoitettua määriteltyä toimivaltaisia viranomaisia koskevaa sopimusta. Tämän vuoksi on katsottu tarpeelliseksi muuttaa virka-apudirektiivin automaattista tietojenvaihtoa koskevia sääntöjä kattamaan myös minimiverodirektiivin 44 artiklassa tarkoitettu tietojenvaihto, jolloin muutettu virka-apudirektiivi toimii myös 44 artiklan 1 b kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisten viranomaisten välisenä sopimuksena ja 44 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu keskitetty tietoilmoittaminen on mahdollista unionin alueella.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotusta käsiteltiin neuvoston verotyöryhmässä useamman kerran vuoden 2024 marraskuun ja vuoden 2025 helmikuun välillä. Direktiiviehdotuksen tekstissä pyrittiin mahdollisimman suureen yhdenmukaisuuteen IF:n piirissä sovitun GIR-ohjeistuksen sekä GIR MCAA:n sanamuotojen kanssa. Ehdotus hyväksyttiin Puolan EU-puheenjohtajakaudella huhtikuussa 2025.

Komission ehdotus COM(2024) 497 final on saatavilla komission internetsivuilla⁶.

Edellä mainitusta direktiiviehdotuksesta annettiin eduskunnalle valtioneuvoston kirjelmä (U 51/2024 vp). Suuri valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan (SuVEK 1/2025 vp) ja yhtyi valtiovarainvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

Kansalliset direktiivin valmisteluasiakirjat ovat nähtävillä eduskunnan internetsivuilla⁷.

Hallituksen esityksen valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksen valmistelussa on tehty yhteistyötä Verohallinnon kanssa. Esitys oli lausuntokierroksella 12.–26.9.2025 ja siitä pyydettiin lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä. Esityksen kiireellisyyden vuoksi tavanomaisista lainvalmistelua koskevista lausunto- ja kuulemisohjeista jouduttiin poikkeamaan. Esityksen lausuntokierros järjestettiin tavallista lyhyemmällä määräajalla, jotta esitys olisi mahdollista jättää eduskunnalle syyskauden 2025 kiireellisten esitysten määräpäivänä 9.10.2025. Kahden viikon lausuntoaikaa pidettiin riittävänä, koska direktiivin voimaansaattaminen ei jätä jäsenvaltioille varsinaisesti kansallista liikkumavaraa ja osa direktiivin säännöksistä sisältyy jo

⁴ <https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/global-minimum-tax/global-anti-base-erosion-model-rules-pillar-two.html#globe-information-return#globe-information-return>

⁵ <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/global-minimum-tax/multilateral-competent-authority-agreement-exchange-of-globe-information.pdf>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024PC0497>

⁷ https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sivut/U_51+2024.aspx

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella [VM063:00/2025](#).

2.1 Virka-apudirektiivi

Virka-apudirektiiviä on muutettu verotuksen avoimuuden parantamiseksi seuraavilla neuvoston direktiiveillä siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla:

Direktiivimuutos	Keskeinen sisältö
Neuvoston direktiivi 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla, (DAC2)	Finanssilitietojen pakollinen automaattinen tietojenvaihto
Neuvoston direktiivi (EU) 2015/2376 direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla (DAC3)	Rajat ylittäviä tilanteita varten annettavia ennakkopäätöksiä ja ennakkohinnoittelusopimuksia koskeva pakollinen automaattinen tietojenvaihto
Neuvoston direktiivi (EU) 2016/881 direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla (DAC4)	Verotuksen maakohtaista raportointia monikansallisen konsernin maksamista veroista ja taloudellisista tiedoista eri valtioissa koskeva pakollinen automaattinen tietojenvaihto
Neuvoston direktiivi (EU) 2018/822 direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse raportoitavia rajat ylittäviä järjestelyjä koskevasta pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla (DAC6)	Rajat ylittäviä järjestelyjä koskevien tietojen pakollinen automaattinen tietojenvaihto

Direktiivimuutos	Keskeinen sisältö
Neuvoston direktiivi (EU) 2021/514 hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta (DAC7)	Digitaalisten alustojen välityksellä toteutettuja olennaisia toimia koskevien tietojen pakollinen automaattinen tietojenvaihto
Neuvoston direktiivi (EU) 2023/2226 hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta (DAC8)	Kryptovarapalveluja tarjoavien toimijoiden ilmoittamia tietoja koskeva pakollinen automaattinen tietojenvaihto

DAC9-direktiivi laajentaa virka-apudirektiivin soveltamisalan koskemaan myös minimiverotuksen automaattisen tietojenvaihdon. Lisäksi virka-apudirektiiviin tuodaan uusi liite minimiverotuksen tietojenvaihdossa käytettävästä vakiomallista sekä tehdään muita minimiverotuksen tietojenvaihdon kannalta tarpeellisia muutoksia. Muutokset vastaavat sisällöltään IF:n piirissä tehtyä minimiverotuksen tietoilmoittamiseen liittyvää työtä.

2.2 Tavoitteet

DAC9-direktiivin tavoitteena on helpottaa konsernien minimiverodirektiivin mukaisia ilmoitusvelvollisuuksia mahdollistamalla täydennysveron tietoilmoitusten keskitetty ilmoittaminen EU-alueella. Ilman direktiiviä jokaisen konserniyksikön olisi annettava jäsenvaltiossaan oma täydennysveron tietoilmoitus. Direktiivin tarkoituksena on yksinkertaistaa ilmoitusvelvollisuutta sekä vähentää monikansallisille konserneille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Minimiverodirektiivin 44 artiklan 2 kohdan mukaisesti jokaisen konserniyksikön on annettava täydennysveron tietoilmoitus siinä jäsenvaltiossaan, jossa se sijaitsee. Tämän paikallisen ilmoittamisvelvollisuuden mukaisesti jokaisen konserniyksikön on annettava verohallinnolleen laaja ilmoitus minimiveron laskemisesta, sekä tietyistä koko konsernia koskevista tiedoista. Saman artiklan 3 kohdassa säädetään poikkeuksesta paikalliseen ilmoittamisvelvollisuuteen siltä osin kuin konsernin ylin emoyksikkö tai muu nimetty ilmoittava yksikkö on antanut täydennysveron tietoilmoituksen konserniyksikön puolesta. Jos ilmoitus on annettu konserniyksikön puolesta muussa kuin sen omassa sijaintivaltiossa, vaatimuksena tällaiselle keskitetylle ilmoittamiselle on, että kyseisten valtioiden välillä on voimassa toimivaltaisia viranomaisia koskeva tietojenvaihtosopimus. Jos kaikkien konsernin toimintamaiden viranomaisten välillä on tietojenvaihtoa koskeva sopimus, tietoilmoitus voidaan antaa keskitetysti kaikkien konserniyksiköiden puolesta, eikä konserniyksiköiden tarvitse jättää omia paikallisia ilmoituksia. Kun DAC9-direktiivi laajentaa virka-apudirektiivin soveltamisalan kattamaan myös minimiverotuksen automaattisen tietojenvaihdon, toimii muutettu virka-apudirektiivi minimiverodirektiivin 44 artiklan 1 b kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisten viranomaisten välisenä sopimuksena ja keskitetty ilmoittaminen on mahdollista unionin alueella. On odotettavissa, että pääasiallinen tapa ilmoitusvelvollisuuksien täyttämiseksi tulee olemaan keskitetty ilmoittaminen nimetyn ilmoittavan yksikön kautta, mikäli tietojenvaihtomalli asianomaisten lainkäyttöalueiden välillä sen mahdollistaa.

DAC9-direktiivillä saatetaan lisäksi OECD:n piirissä kehitetty minimiverotuksen tietojenvaihtoa koskeva GIR-vakiomalli osaksi EU-lainsäädäntöä tekemällä siitä myös minimiverodirektiivin 44 artiklassa tarkoitettu täydennysveron tietoilmoituksen vakiomalli.

Direktiivi ja sen tavoitteet vastaavat komission pyrkimystä rationalisoida ja yksinkertaistaa yritysten raportointivaatimuksia vähentämällä tätä taakkaa vaarantamatta kuitenkaan raportointiin liittyviä tavoitteita. Komission näkemyksen mukaan tavoite saavutetaan toimeenpanemalla minimiverodirektiivin edellyttämä tietojenvaihto DAC9-direktiivin mukaisesti. Johdanto-osan mukaan jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa direktiivin tavoitteita itsenäisesti, vaan ne voidaan kansainvälisen minimiverotuksen laajuuden ja sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta saavuttaa parhaiten unionin tasolla. Direktiivi myös mahdollistaa, että minimiverotuksen tietojenvaihtoon liittyvät säännöt toimeenpannaan yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa.

Direktiivin johdanto-osan mukaan jäsenvaltioiden on DAC9-direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä hyödynnettävä tulkinnan lähteenä IF:n piirissä laadittua ja julkaistua tietoilmoitustietojen vaihtamista koskevaa monenvälistä mallisopimusta (GIR MCAA) ja sen kommentaaria, GloBE-mallisääntöjä ja sen kommentaaria sekä muita minimiverotukseen liittyviä ohjeistuksia myöhempien päivityksineen, jotta voidaan varmistaa johdonmukainen soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa siltä osin kuin kyseiset lähteet ovat yhdenmukaisia DAC9-direktiivin, minimiverodirektiivin ja unionin oikeuden kanssa. Näin ollen monikansallisten konsernien olisi täydennysveron tietoilmoitusta antaessaan käytettävä tulkinnan lähteenä IF-kokoonpanossa laadittuja GIR-vakiomallin täyttöohjeita.

DAC9-direktiivin johdanto-osan mukaan virka-apudirektiiviä ja sen liitettä VII on myös luettava yhdessä minimiverodirektiivin kanssa ja ilmaisuilla, jotka koskevat minimiverotietojen vaihtamista täydennysveron tietoilmoituksella, on oltava vastaava merkitys kuin minimiverodirektiivissä.

Lisäksi DAC9-direktiivillä virka-apudirektiivin artiklan 8 kohtaa 3 a muutetaan, jotta se kattaisi DAC8-direktiivillä virka-apudirektiiviin tehdyt muutokset finanssitleijä koskevan pakollisen automaattisen tietojenvaihdon osalta. DAC8-direktiivi esitetään täytäntöön pantavaksi laiksi raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla ja eräiden lakien muuttamisesta annetulla hallituksen esityksellä (HE 84/2025 vp).

2.3 Pääasiallinen sisältö

Minimiverotuksen tietojenvaihto (uusi artikla 8 a e)

DAC9-direktiivillä virka-apudirektiivin soveltamisala laajennetaan kattamaan myös minimiverotuksen tietojenvaihto. Virka-apudirektiivin suurin muutos on uusi minimiverotuksen automaattista tietojenvaihtoa koskeva artikla, jossa määritellään perusta täydennysveron tietoilmoitustietojen automaattiselle vaihtamiselle.

Uuden 8 a e artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet vaatiakseen monikansallisen konsernin ilmoittavia yksiköitä jättämään täydennysveron tietoilmoitus direktiivin liitteen vakiomallia käyttäen täyttääkseen minimiverodirektiivin 44 artiklan mukaiset ilmoittamisvelvoitteensa.

Täydennysveron tietoilmoituksen vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vaihdettava tiedot OECD:n ja G20-maiden IF-kokoonpanon hyväksymän tietojenvaihtomekanismin (*dissemination approach*)⁸ mukaisesti:

a) täydennysveron tietoilmoituksen yleinen osio lähetetään sille täytäntöönpanojäsenvaltiolle, jossa monikansallisen konsernin ylin emoyksikkö tai jokin konserniyksikkö sijaitsee;

b) täydennysveron tietoilmoituksen yleinen osio, lukuun ottamatta sen 1.4 jaksossa olevia ylätasoa yhteenvetotietoja, lähetetään jäsenvaltioille, jotka soveltavat vain ehdot täyttävää kotimaista täydennysveroa:

i. joissa monikansallisen konsernin konserniyksiköt sijaitsevat;

ii. joissa monikansallisen konsernin yhteisyritys tai yhteisyrityskonsernin jäsen sijaitsee, mikäli ehdot täyttävä kotimainen täydennysvero voidaan määrätä yhteisyrityksille kyseisellä lainkäyttöalueella;

iii. joissa ehdot täyttävä kotimainen täydennysvero voidaan määrätä sijaintipaikattomalle konserniyksikölle tai sijaintipaikattomalle yhteisyritykselle kyseisellä lainkäyttöalueella;

c) yksi tai useampi täydennysveron tietoilmoituksen lainkäyttöalueen osio niille verotusoikeuden omaaville jäsenvaltioille, joita kyseiset lainkäyttöaluetta koskevat osiot koskevat.

Aliverotettujen voittojen sääntöä soveltaville lainkäyttöalueille, joiden aliverotettujen voittojen sääntöön liittyvä prosenttiosuus on nolla, lähetetään kuitenkin vain se osa täydennysveron tietoilmoituksesta, joka sisältää tietoa täydennysveron kohdentamisesta aliverotettujen voittojen säännön mukaisesti kyseiselle jäsenvaltiolle. Näiden tietojen tulee olla yhteensopivia täydennysveron tietoilmoituksen jakson 3.4.3 kanssa. Kaikki lainkäyttöaluetta koskevat osiot toimitetaan lisäksi täytäntöönpanojäsenvaltiolle, jossa konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee.

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vaihdettava täydennysveron tietoilmoitusta koskevat tiedot viimeistään kolmen kuukauden kuluessa täydennysveron tietoilmoituksen jättämiselle säädetyn määräajan päättymisestä. Mikäli täydennysveron tietoilmoitus on jätetty määräajan päättymisen jälkeen, tulee tiedot vaihtaa viimeistään kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen jättämisestä.

Direktiivi mahdollistaa täydennysveron tietoilmoitustietojen vaihtamisen jäsenvaltioiden välillä, sekä keskitetyn täydennysveron tietoilmoitusten antamisen EU:n alueella paikallisen ilmoittamisen sijasta. DAC9-direktiivin mukainen tietojenvaihto vastaa IF:n *dissemination approach* -tietojenvaihtomekanismia sen varmistamiseksi, että kaikki asiaankuuluvat lainkäyttöalueet saavat tarvitsemansa tiedot perustuen alueellaan sijaitsevien konserniyksikköjen rooliin konsernissa IF:n piirissä sovitun lähestymistavan mukaisesti.

Direktiivi mahdollistaa vain EU-jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon. Jotta keskitetty tietoilmoittaminen olisi mahdollista konserneille myös EU:n ulkopuolisissa maissa sijaitsevien konserniyksikköiden osalta, tarvitaan vastaava tietojenvaihtosopimus myös tällaisten muiden

⁸ GIR s.8 (https://www.oecd.org/en/publications/2025/01/tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-globe-information-return-january-2025_b03274ed.html)

maiden kanssa. IF-kokoonpanossa työstetty GIR MCAA-sopimus kattaa tällaisen tietojenvaihdon, minkä lisäksi tietojenvaihto voi tapahtua myös kahdenvälisin sopimuksin.

Jäsenvaltioilla on harkintavaltaa sen suhteen, mitä mallia suurten kotimaisten konsernien on käytettävä täyttääkseen minimiverodirektiivin mukaiset ilmoitusvelvoitteensa, lukuun ottamatta niitä harvoja tapauksia, joissa suurella kotimaisella konsernilla on yhteisyritys, johon sovelletaan ehdot täyttävää kotimaista täydennysveroa jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa suuri kotimainen konserni sijaitsee.

Täydennysveron tietoilmoitustietojen oikaisemista, noudattamista ja täytäntöönpanoa koskeva yhteistyö (uusi 9 a artikla)

DAC9-direktiivillä virka-apudirektiiviin lisättiin myös uusi artikla 9 a, joka koskee täydennysveron tietoilmoitustietojen oikaisemista, noudattamista ja täytäntöönpanoa koskevaa yhteistyötä. Mikäli jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on syytä uskoa, että toisen jäsenvaltion lainkäyttöalueella sijaitsevan konsernin ylimmän emoyksikön tai nimetyn ilmoittavan yksikön antamassa täydennysveron tietoilmoituksessa olevien tietojen ilmeisiä virheitä on oikaistava, sen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava asiasta kyseisen toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos ilmoituksen vastaanottanut toimivaltainen viranomainen on samaa mieltä, sen on ilman aiheetonta viivytystä toteutettava asianmukaiset toimenpiteet oikaistun täydennysveron tietoilmoituksen saamiseksi asianomaiselta konsernin ylimmältä emoyksiköltä tai nimetyltä ilmoittavalta yksiköltä. Sen on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava oikaistu täydennysveron tietoilmoitus kaikille niille toimivaltaisille viranomaisille, joiden kanssa tällaisia tietoja vaihdetaan DAC9-direktiivin mukaisesti.

Mikäli jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vastaanottanut jäsenvaltiossaan sijaitsevalta yhdeltä tai useammalta konserniyksiköltä ilmoituksen, jonka mukaan toisessa jäsenvaltiossa sijaitseva konsernin ylin emoyksikkö tai nimetty ilmoittava yksikkö antaa täydennysveron tietoilmoituksen sen puolesta, mutta tietoja ei ole toimitettu säädettyssä määräajassa, sen on ilmoitettava asiasta toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ilman aiheetonta viivytystä. Ilmoituksen saaneen toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä selvitettävä syy, miksi kyseistä täydennysveron tietoilmoitusta ei ole toimitettu ja ilmoitettava asiasta ilmoituksen tehneelle toimivaltaiselle viranomaiselle kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta, sekä ilmoitettava ilmoituksen oletettu tietojenvaihtopäivä. Oletetun tietojenvaihtopäivän on oltava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua puuttuvia tietoja koskevan ilmoituksen vastaanottamispäivästä.

DAC9-direktiivin johdanto-osan mukaan, mikäli monikansallisen konsernin ylin emoyksikkö tai nimetty ilmoittava yksikkö ei ole antanut täydennysveron tietoilmoitusta keskitetysti eikä tietoja saada uuteen odottavissa olevaan tietojenvaihtopäivään mennessä, puuttuvista tiedoista ilmoittanut toimivaltainen viranomainen voi vaatia antamaan ilmoituksen paikallisesti, koska minimiverodirektiivin mukaiset keskitetyn ilmoituksen edellytykset eivät ole täyttyneet.

Muut säännökset

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vaihtaessa artiklassa 8 a e säädettyjä tietoja ensimmäistä kertaa, on täydennysveron tietoilmoitusta koskevat tiedot vaihdettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa täydennysveron tietoilmoituksen jättämiselle säädetyn määräajan päättymisestä (uusi artikla 27 d).

Niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat päättäneet olla soveltamatta tuloksilukemissääntöä ja aliverotettujen voittojen sääntöä minimiverodirektiivin 50 artiklan 1 kohdan mukaisesti, myös DAC9-direktiivin sääntöjen soveltamista lykätään.

DAC9-direktiivissä säädetään lisäksi muutoksia seuraaviin virka-apudirektiivin artikloihin minimiverotuksen tietojenvaihdon kattamiseksi; automaattisen tietojenvaihdon määritelmä (artikla 3), automaattista tietojenvaihtoa koskevat tilastot (artikla 8 b), velvollisuudet (artikla 18 kohta 4), vakiomuotoiset lomakkeet ja tiedonsiirtoformaatit (artikla 20 kohta 4), erityiset velvollisuudet (artikla 22) sekä seuraamukset (artikla 25 a). Artiklaa 25 a koskevan muutoksen mukaan jäsenvaltioiden on vahvistettava ne seuraamuksia koskevat säännöt, joita sovelletaan tämän direktiivin nojalla annettujen artiklaa 8–8 a e koskevien kansallisten säännösten rikkomiseen, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

DAC9-direktiivin edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 31.12.2025.

Täydennysveron tietoilmoituksen vakiomalli (Liite VII)

DAC9-direktiivillä virka-apudirektiiviin lisättiin uusi liite VII täydennysveron tietoilmoituksen vakiomallista minimiverotusta koskevien tietojen ilmoittamiseen. Liitteen I osassa määritellään tietyt liitteessä ja direktiivin minimiverotuksen tietojenvaihtoa koskevissa artikloissa käytettävät termit. Liitteen II osa koskee ilmoittamiseen liittyviä vaatimuksia; ilmoittavan konserniyksikön on yksilöitävä asiaankuuluvat jaksot ja jäsenvaltiot, joille tiedot on jaettava artiklassa 8 a e kuvatun *dissemination approach* -tietojenvaihtomekanismin mukaisesti. III osa koskee suurten kotimaisten konsernien ilmoitusten muotoa ja tietojen vaihtamista tilanteessa, jossa suurella kotimaisella konsernilla on yhteisyritys, johon sovelletaan ehdot täyttävää kotimaista täydennysveroa muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa suuri kotimainen konserni sijaitsee.

Liitteen IV osa sisältää varsinaisen vakiomallin täydennysveron tietoilmoitukselle. Vakiomalli olisi täysin yhdenmukainen OECD:n ja G20-maiden IF-kokoonpanossa laaditun GIR-vakiomallin kanssa. DAC9-direktiivillä GIR-vakiomalli saatettaisiin osaksi EU-lainsäädäntöä tekemällä siitä minimiverodirektiivin 44 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu täydennysveron tietoilmoitus. Vakiomallin käyttämisellä varmistettaisiin, että monikansalliset konsernit antaisivat samat tiedot samassa muodossa riippumatta missä jäsenvaltiossa ne sijaitsevat, mikä helpottaisi niiden ilmoitusvelvollisuuksien täyttämistä sekä veroviranomaisten osalta verotustietojen arviointia sekä niiden vaihtamista. IF-kokoonpanossa kehitettyä ohjeistusta GIR-vakiomallin käyttämisestä tulee lisäksi DAC9-direktiivin johdanto-osan mukaan käyttää tulkintalähteenä täydennysveron tietoilmoituksia täytettäessä.

Vakiomallin käyttämisellä pyritään lisäksi välttämään monikansallisille konserneille mahdollisesti muutoin aiheutuvia tarpeettomia tiedonkeruu-, laskenta- ja raportointivaatimuksia sekä mahdollisia koordinoimattomia lisätietopyyntöjä eri lainkäyttöalueilta. Vakiomallin käyttäminen ei kuitenkaan estäisi verohallintoja pyytämästä tarvittaessa lisätietoja sen varmistamiseksi, että minimiverodirektiiviä noudatetaan niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3 Nykytila ja sen arviointi

Virka-apudirektiivi on pantu täytäntöön hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetulla lailla (185/2013), jäljempänä *virka-apudirektiivin täytäntöönpanolaki*. Direktiivimuutokset on suurelta osin pantu täytäntöön samaan lakiin tehdyillä lakimuutoksilla 1703/2015 (DAC2), 1488/2016 (DAC3 ja DAC4), 1561/2019 (DAC6) ja 1271/2022 (DAC7). Lisäksi eri säädöksiin on lisätty näiden direktiivimuutosten täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeellisia asiasisältöisiä säännöksiä. Osana direktiivin täytäntöönpanoa DAC6:n ja DAC7:n osalta on säädetty erillislait tiedonantovelvollisten ilmoitus-, huolellisuus- ja muista velvoitteista (laki raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla (1559/2019) ja laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla (1267/2022)).

Minimiverodirektiivi on pantu täytäntöön minimiverolailla. Minimiverolain 8 luvun ilmoitusvelvollisuutta koskevassa jaksossa säädetään konserniyksikön velvollisuudesta antaa täydennysveron tietoilmoitus. 8 luvun 3 §:n mukaan konserniyksikkö, jonka sijaintipaikka on Suomessa, on velvollinen antamaan Verohallinnolle täydennysveron tietoilmoituksen. Ilmoituksen voi antaa kukin konserniyksikkö itse tai nimetty paikallinen yksikkö konserniyksikön puolesta. 5 §:n mukaan paikallisesta ilmoittamisvelvollisuudesta poiketaan, mikäli ilmoituksen on konserniyksikön puolesta tehnyt joko konsernin ylin emoyksikkö tai nimetty ilmoittava yksikkö, kun nämä sijaitsevat lainkäyttöalueella, jolla on raportoitavan tilikauden osalta voimassa määritelty toimivaltaisia viranomaisia koskeva sopimus Suomen kanssa. Muutettu virka-apudirektiivi toimii täytäntöön pantuna 5 §:ssä tarkoitettuna toimivaltaiten viranomaisten välisenä sopimuksena, jolloin keskitetty ilmoittaminen on mahdollista jäsenvaltioiden välillä. Mikäli konserniyksikön ilmoituksen antaa keskitetysti joko konsernin ylin emoyksikkö tai nimetty ilmoittava yksikkö on konserniyksikön annettava Verohallinnolle täydennysveron tietoilmoituksen antajaa koskeva ilmoitus.

Minimiverolain 8 luvun 7 §:ssä säädetään täydennysveron tietoilmoitukseen sisältyvistä tiedoista. Täydennysveron tietoilmoituksen tulee sisältää konserniyksiköiden tunnistetiedot, tiedot yhtiörakenteesta, tiedot kunkin lainkäyttöalueen tosiasiallisen veroasteen laskemiseksi, tiedot kunkin konserniyksikön täydennysveron laskemiseksi, tiedot yhteisyrityskonsernin jäsenen täydennysveron laskemiseksi, tiedot tuloksilukemissäännön mukaisen täydennysveron ja aliverotettujen voittojen sääntöön liittyvän täydennysveron määrän kohdentamiseksi kullekin lainkäyttöalueelle sekä luettelon viisivuotisvalinnoista ja vuosittaisvalinnoista. 8 luvun 6 §:n mukaan Verohallinto voi antaa täydennysveron tietoilmoitukseen, täydennysveroilmoitukseen ja täydennysveron tietoilmoituksen antajaa koskevaan ilmoitukseen liittyviä tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen tavasta ja ajasta. 9 §:n mukaan konserniyksikön on annettava täydennysveron tietoilmoitus, täydennysveroilmoitus sekä täydennysveron tietoilmoituksen antajaa koskeva ilmoitus sähköisesti Verohallinnolle. Verohallinto on täten valtuutettu antamaan tarkempia määräyksiä täydennysveron tietoilmoituksen sisällöstä ja sen antamisen tavasta, jotta tiedot voidaan ilmoittaa virka-apudirektiivin liitteen vakiomallin mukaisesti.

Minimiverolain 8 luvun 15 ja 16 §:ssä säädetään veronkorotuksesta. Veronkorotus määrätään, jos täydennysveroilmoitus, Suomeen annettu täydennysveron tietoilmoitus tai muu ilmoitus taikka muu säädetty tieto, asiakirja tai selvitys on annettu puutteellisenä tai virheellisenä taikka on jätetty kokonaan antamatta tai täydennysveron tietoilmoituksen antajaa koskevan ilmoituksen antaja ei ole täyttänyt velvoitettaan säädettyssä määräajassa tai on täyttänyt sen olennaisesti vaillinaisena tai virheellisenä. 16 §:n mukaan veronkorotuksen perustaso olisi

kymmenen prosenttia lisääntyneen täydennysveron määrästä. 17 §:ssä säädetään myöhästymismaksusta ja sen määrästä.

Minimiverolaki sisältää edellä kuvatusti jo DAC9-direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeelliset asiasisällöiset säännökset. Minimiverotuksen tietojenvaihtoa koskevat virka-apudirektiivin muutokset on kuitenkin minimiverolain lisäksi vietävä myös virka-apudirektiivin täytäntöönpanolakiin, jotta DAC9-direktiivi on asianmukaisesti pantu täytäntöön ja täydennysveron tietoilmoitusten automaattinen tietojenvaihto ja keskitetty ilmoittaminen jäsenvaltioiden välillä olisi mahdollista.

IF:n piirissä hyväksyttyyn ja julkaistuun tietoilmoitustietojen vaihtamista koskevaan mallisopimukseen (GIR MCAA) liittyminen ja tietojenvaihdon aktivoiminen EU:n ulkopuolisten valtioiden kanssa mahdollistaisi keskitetyn ilmoittamisen myös EU:n ulkopuolisten maiden osalta. IF:n piirissä hyväksytty MCAA on valmistunut keväällä 2025, ja se on avattu liittymistä varten kesällä 2025. Suomi on allekirjoittanut sopimuksen syyskuussa 2025.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön 14 päivänä huhtikuuta 2025 annettu neuvoston direktiivi (EU) 2025/872 direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla. DAC9-direktiivillä otetaan EU-jäsenvaltioiden välillä käyttöön minimiverotusta koskeva pakollinen automaattinen tiedonvaihto.

Direktiivi ehdotetaan implementoitavaksi käyttämällä niin sanottua blankettimuotoista täytäntöönpanosäännöstä, jonka mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina noudatettavia. Tämän täytäntöönpanosäännöksen lisäksi lakiehdotus sisältää ainoastaan direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeelliset soveltamisalaa ja yhteistyömuotoja koskevat säännökset.

4.2 Virka-apudirektiivin mukaisen hallinnollisen yhteistyön tiivistämiseen liittyvät toimenpiteet

DAC9-direktiivin tämän esityksen jaksossa 2.3 läpikäydyt säännökset ovat sellaisia, etteivät ne edellytä virka-apudirektiivin täytäntöönpanolain ajantasaiseksi saattamisen lisäksi muita muutoksia lainsäädäntöön. Osa direktiivin säännöksistä sisältyy jo minimiverolakiin ja osa säännöksistä ja niiden mahdollisista velvoitteista taas kohdistuu jäsenvaltioiden toimivaltaisiin viranomaisiin, Suomessa Verohallintoon. Verohallinnon olisi sen vuoksi otettava ne asianmukaisella ja riittävällä tavalla huomioon ja varmistettava tarvittaessa päivitettävillä menettelyillään, ohjeistuksillaan ja järjestelmillään, että direktiivin tehokas täytäntöönpano toteutuu sen toiminnassa. Verohallinnon olisi otettava huomioon muun muassa seuraavat virka-apudirektiiviin tehdyt muutokset: täydennysverotietoja koskevat ilmoitukset on annettava liitteen VII mukaisen vakiomallin mukaisesti ja toimitettava automaattisen tietojenvaihdon kautta käyttäen ns. *dissemination approach* -tietojenvaihtomekanismia (8 a e artikla); automaattista tietojenvaihtoa koskevat tilastot on toimitettava komissiolle vuosittain (8 b artikla); jäsenvaltioiden välinen yhteistyö täydennysverotietoja koskevien ilmoitusten oikaisemisen, noudattamisen ja täytäntöönpanon osalta (9 a artikla); tehokkaan mekanismin käyttöönotto, jolla varmistetaan tietojenvaihdon ja ilmoitusten kautta saatujen tietojen hyödyntäminen (18 artikla), automaattisessa tietojenvaihdossa käytettävä komission

vahvistamaa vakiomuotoista tiedonsiirtoformaattia, joka on määritelty 26 artiklan 2 kohdassa ja jonka tarkoituksena on helpottaa tietojenvaihtoa (20 artikla); automaattisen tietojenvaihdon kautta saatujen tietojen säilytysaika (22 artikla), jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vaihtaessa artiklassa 8 a e säädettyjä tietoja ensimmäistä kertaa on täydennysveron tietoilmoitusta koskevat tiedot vaihdettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa täydennysveron tietoilmoituksen jättämiselle säädetyn määräajan päättymisestä (27 d artikla) sekä finanssitilien automaattista tietojenvaihtoa koskeva muutos (8 artiklan 3 a kohta).

4.3 Pääasialliset vaikutukset

4.3.1 Vaikutuksista yleisesti

Esitys laajentaa veroasioita koskevan automaattisen tietojenvaihdon minimiverotusta koskeviin tietoihin. Muutettu virka-apudirektiivi toimii minimiverodirektiivin 44 artiklan 1 b kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisten viranomaisten välisenä sopimuksena, jolloin täydennysveron tietoilmoitusten keskitetty ilmoittaminen unionin alueella olisi mahdollista. Esitys yksinkertaistaisi tällöin verovelvollisten ilmoitusvelvollisuuksia sekä vähentäisi monikansallisille konserneille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Minimiverotuksen tietojenvaihtoon liittyviä vaikutuksia on arvioitu osana minimiverodirektiivin kansallista toimeenpanoa. Minimiverotus on laaja kokonaisuus, mikä aiheuttaa sen piiriin kuuluville konserneille laajoja selvityksiä ja raportointijärjestelmien rakentamiseen liittyviä kuluja etenkin soveltamisen alkuvaiheessa. Keskitetyn ilmoittamisen voidaan kuitenkin katsoa vähentävän hallinnollisen taakan kasvua edes vähän.

4.3.2 Vaikutukset verovelvollisille

Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa minimiverotusta koskevien tietojen automaattinen tietojenvaihto EU:n alueella, jolloin konserniyksiköt voisivat paikallisen ilmoittamisen sijasta antaa täydennysveron tietoilmoitukset keskitetysti. Keskitetyn ilmoittamisen voidaan katsoa vähentävän verovelvollisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, kun konsernin ylin emoyksikkö tai muu ilmoittava yksikkö voi antaa täydennysveron tietoilmoituksen muiden konserniyksiköiden puolesta.

Kun DAC9-direktiivi ja virka-apudirektiivin liitteenä oleva vakiomalli noudattavat tarkoin IF:n piirissä minimiverotuksen tietojenvaihdosta sovittua, pystytään minimiverotuksen tietojenvaihto EU-maiden ja kolmansien maiden osalta hoitamaan samassa menettelyssä.

4.3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Minimiverotuksen tietojenvaihto ehdotetaan toteutettavaksi EU:n yhteisen tietoliikenneverkon kautta käyttämällä OECD:n minimiverotuksen tietojenvaihtoa varten kehittämää XML-skeemaa. Verohallinnolla voidaan tältä osin arvioida olevan tekniset valmiudet ja edellytykset saada minimiverotukseen liittyvä tietojenvaihto toteutettua ehdotetussa aikataulussa. Minimiverotuksen käyttöönoton toteutus esimerkiksi tietojärjestelmien, raportoinnin ja tietojenvaihdon osalta Verohallinnossa on jo pitkällä, jotta tietoja voitaisiin vastaanottaa sekä vaihtaa vuoden 2026 aikana. Verohallinnon on lisäksi luotava uusi tietovirta saatavien tietojen hyödyntämistä varten ja otettava uudet tiedot osaksi verotukseen liittyvää riskienhallintaa ja -valvontaa. Verohallinnolla on useampivuotista kokemusta tapauskohtaisten ja samalla massaluonteisten tietojen keräämisestä ja hyödyntämisestä verotuksessa. Verohallinnolla voidaan myös tältä osin arvioida olevan tekniset valmiudet ja edellytykset toteuttaa direktiiviehdotuksen edellyttämät toimenpiteet.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

DAC9-direktiivi ei jätä jäsenvaltioille varsinaista kansallista liikkumavaraa minimiverotukseen liittyvien tietojen automaattisen tietojenvaihdon osalta unionin alueella. Suomen on pantava täytäntöön DAC9-direktiivi, siltä osin kuin kansallinen minimiverolakimme ei jo sisällä direktiivin säännöksiä.

DAC9-direktiivin täytäntöönpanon osalta kansallista liikkumavaraa on vain suurten kotimaisten konsernien käyttämän täydennysveron tietoilmoituksen osalta. Kokonaan kotimaiset konsernit eivät kuulu kansainvälisen tietojenvaihdon soveltamisalaan, ts. millään muulla valtiolla ei ole oikeutta vastaanottaa vain yhden valtion alueella toimivan konsernin tietoja. Jäsenvaltiot voivat halutessaan käyttää kotimaisten konsernien osalta samaa virka-apudirektiivin liitteen vakiomallia kuin kansainvälisten konsernienkin minimiverotietojen ilmoittamiseen, mutta valtiot voivat myös halutessaan käyttää muuta mallia tietojen keräämiseen, kun yhtenäisyyttä ei kansainvälisen tietojenvaihdon puuttumisen takia tarvita. Suomen minimiverolain ilmoitusvelvollisuudet ovat vastaavat niin suurille kotimaisille kuin kansainvälisille konserneille.

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Jäsenvaltioiden on annettava DAC9-direktiivin edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset vuoden 2025 loppuun mennessä. Tanskan veroasioista vastaava ministeriö (Skatteministeriet) julkaisi 1. heinäkuuta 2025 lakiehdotuksen, jonka tarkoituksena on täytäntöön panna DAC9 osaksi Tanskan lainsäädäntöä. Ehdotus oli kuulemiskierroksella 1.7.–21.8.2025.⁹ Ruotsin finanssiministeriö julkaisi 4. heinäkuuta 2025 muistion, jossa esitetään ehdotuksia muun muassa DAC9-direktiivin täytäntöön panemiseksi. Säännösten ehdotetaan tulevan voimaan 1. huhtikuuta 2026.¹⁰

6 Lausuntopalaute

Esityksen kiireellisyyden vuoksi tavanomaisista lainvalmistelua koskevista lausunto- ja kuulemisohjeista on jouduttu poikkeamaan. Esityksestä järjestettiin lausuntokierros tavallista lyhyemmällä määrääjällä, jotta eduskunnalla olisi mahdollisuus käsitellä lakimuutokset siten, että ne saataisiin voimaan viimeistään 1.1.2026. Lausuntokierros pidettiin 12.–26.9.2025.

Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, etujärjestöiltä, yliopistojen edustajilta sekä muilta sidosryhmiltä, yhteensä 23 taholta. Esitysluonnokseen saapui kahdeksan lausuntoa. Lausunnon antoivat oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Keskuskauppakamari, Suomen Asianajajat, Verohallinto, Suomen Yrittäjät ry, professori Juha Lindgren ja dosentti Marianne Malmgrén. Edellä mainituista

⁹ <https://skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/fra-hoeringsportalen-ikke-fremsat-for-folketinget-forslag-til-lov-om-aendring-af-minimumsbekatningsloven-og-andre-love>

¹⁰ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2025/07/utbyte-av-uppgifter-i-tillagsskatterapport-och-kompletteringar-av-forfarandet-av-tillagsskatt-for-foretag-i-stora-koncerner/>

oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Suomen Asianajajat, Verohallinto, Suomen Yrittäjät ry ja dosentti Marianne Malmgrén ilmoittivat, ettei heillä ole lausuttavaa asiasta.

Lausunnoissa kannatettiin yleisesti muutosta ja sen tavoitetta vähentää monikansallisten konsernien hallinnollista taakkaa. Toisen lausunnon mukaan, koska muutosesityksen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Suomessa Verohallintoon, olisi vaikutusarvioinnissa perusteltua keskittyä ensisijaisesti Verohallinnon toimintaan kohdistuviin vaikutuksiin sen sijaan, että painopiste olisi Verohallinnon yleisissä kokemuksissa ja valmiuksissa suoriutua muutoksista. Lausunto sisälsi myös yksittäisen teknisen huomion säädöksen sisältöön liittyen sekä huomion lausuntokierroksen kireästä aikataulusta.

Esitykseen on tehty vähäisiä muutoksia lausuntokierroksen jälkeen.

7 Säännöskohtaiset perustelut

1 §. Direktiivin täytäntöönpano. Pykälässä säädetään virka-apudirektiivin täytäntöönpanosta. Pykälään lisättäisiin viittaus DAC9-direktiiviin eli direktiiviin (EU) 2025/872. Direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu. Tällä tarkoitetaan sitä, että direktiiviä käytettäisiin sen täytäntöönpanolain tulkintalähteenä, ellei täytäntöönpanolaissa ole muuta säädetty.

2 §. Soveltamisala. Pykälässä kuvataan virka-apudirektiivin soveltamisala. Pykälän 11 kohtaa muutettaisiin uuden 12 kohdan vuoksi muuttamalla pisteen tilalle puolipiste. Pykälään lisättäisiin uusi 12 kohta, jonka mukaan soveltamisalaan lisättäisiin asianomaiselle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle täydennysveron tietoilmoitusta koskevien tietojen ilmoittaminen virka-apudirektiivissä edellytetyllä tavalla.

3 §. Yhteistyömuodot. Pykälässä luetellaan kaikki virka-apudirektiivin mukaiset yhteistyömuodot. Pykälän 9 kohtaa muutettaisiin uuden 10 kohdan vuoksi muuttamalla pisteen tilalle puolipiste. Pykälään lisättäisiin 10 kohta, jonka mukaan jäsenvaltioiden välisenä yhteistyömuotona pidettäisiin täydennysveron tietoilmoitusta koskevien tietojen ilmoittamista automaattisella tietojenvaihdolla.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2026.

9 Toimeenpano ja seuranta

Esitys liittyy virka-apudirektiiviin tehdyn muutoksen täytäntöönpanoon ja valtiovarainministeriö vastaisi direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettavan sääntelyn notifiointista Euroopan komissiolle.

10 Suhde muihin esityksiin

Esitys liittyy laiksi raportoitujen kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla ja eräiden lakien muuttamisesta annettuun hallituksen esitykseen (HE 84/2025 vp), jolla ehdotetaan täytäntöön pantavaksi DAC8-direktiivi. Molemmissa esityksissä ehdotetaan muutettavaksi virka-apudirektiivin 1–3 §:ää direktiivin täytäntöönpanosta, soveltamisalasta ja yhteistyömuodoista.

Ponsi

Koska hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetussa direktiivissä (EU) 2025/872 on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantaviksi täytäntöön lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 11 kohta ja 3 §:n 9 kohta,

sellaisina kuin ne ovat laissa 1271/2022, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1703/2015, 1488/2016, 1561/2019 ja 1271/2022, uusi 12 kohta ja 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1488/2016 ja 1271/2022, uusi 10 kohta seuraavasti:

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2025/872, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

- 11) ilmoitetaan komissiolle tapahtuneesta tietoturvaloukkauksesta;
- 12) ilmoitetaan asianomaiselle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle täydennysveron tietoilmoitusta koskevat tiedot virka-apudirektiivissä edellytetyllä tavalla.

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää:

- 9) raportoitavia myyjiä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla;
- 10) täydennysveron tietoilmoitusta koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 9.10.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 11 kohta ja 3 §:n 9 kohta,
sellaisina kuin ne ovat laissa 1271/2022, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1703/2015, 1488/2016, 1561/2019 ja 1271/2022, uusi 12 kohta ja 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1488/2016 ja 1271/2022, uusi 10 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2021/514, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2025/872, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

2 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

11) ilmoitetaan komissiolle tapahtuneesta tietoturvaloukkauksesta.

11) ilmoitetaan komissiolle tapahtuneesta tietoturvaloukkauksesta;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12) ilmoitetaan asianomaiselle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle täydennysveron tietoilmoitusta koskevat tiedot virka-apudirektiivissä edellytetyllä tavalla.

3 §

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää:

Yhteistyö käsittää:

9) raportoitavia myyjiä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla.

9) raportoitavia myyjiä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla;

10) täydennysveron tietoilmoitusta koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .